

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/41/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214205995
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4214205995.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: Secapital S.á.r.L., 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653 Luxemburg, Luxemburské vojvodstvo, IČ: B 108305, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, Martin, proti žalovanej: V. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., M. námestie XXX/X, o zaplatenie sumy 5.901,88 eura s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 6C/130/2014-73 zo dňa 21.07.2015 a proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 6C/130/2014-91 zo dňa 15.10.2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 6C/130/2014-73 zo dňa 21.07.2015 v napadnutej časti týkajúcej sa lehoty plnenia m e n í tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 3.070,70 eura ako aj úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 3.070,70 eura za čas od 13.06.2013 do zaplatenia v splátkach po 100 eur mesačne počnúc mesiacom nasledujúcim po dni právoplatnosti tohto uznesenia, splatných vždy do 28. dňa v kalendárnom mesiaci s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, a vo výroku o trovách konania tento rozsudok p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 6C/130/2014-91 zo dňa 15.10.2015 odvolací súd z r u š u j e .

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 3 070,70 eura ako aj úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 3.070,70 eur za čas od 13.06.2013 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 10 eur splatných 28. dňa toho - ktorého mesiaca pod stratou výhody splátok počnúc 40. dňom po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením čo aj len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku súd návrh zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 52 ods. 1-4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.05.2014 a § 1 ods.1, § 2, § 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o poskytnutí pôžičky, pričom právny vzťah účastníkov posúdil ako vzťah spotrebiteľský. Konštatoval, že dňa 30.04.2008 žalovaná ako dlžník uzatvorila s pôvodným veriteľom - spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., zmluvu o poskytnutí pôžičky, na základe ktorej jej veriteľ poskytol pôžičku v sume 150.000 Sk, t. j. v prepočte 4.979,08 eura a ona sa ju zaviazala vrátiť v 60 mesačných splátkach po 4.042 Sk. Súd urobil záver, že zmluva z ktorej žalobca vyvodzuje svoj nárok, neobsahuje náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN). Absencia tohto údajja v spotrebiteľskej zmluve má za následok, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná je teda povinná vrátiť úver bezúročne a bez poplatkov. Doposiaľ zaplatila len 1.908,38 eura a zvyšok činí 3.070,70 eura ako zostávajúci dlh bez poplatkov a úrokov. Preto ju súd zaviazal na zaplatenie tejto sumy spolu s úrokmi z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 a § 10 písm. c) nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Vychádzajúc z ustanovenia § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho

poriadku (ďalej len „OSP“) povolil žalovanej prisúdenú sumu s príslušenstvom zaplatiť v mesačných splátkach s odôvodnením, že bez ohrozenia vlastnej výživy v súčasnosti väčšie splátky vykonať nemôže, lebo je bez zamestnania, nemá žiaden vlastný príjem a vychováva dve mal. deti. Splátky sú primerané terajšej finančnej situácii žalovanej a veriteľ musí počítať s tým, že ním poskytnuté finančné prostriedky sa mu vrátia len za dlhú dobu, lebo pri poskytovaní finančných prostriedkov finančnú schopnosť druhej zmluvnej strany starostlivo nezisťoval; ak by tak učinil, mohol zistiť, že je nereálne, aby pri príjme 13.600 Sk a pri existencii ďalšieho dlhu (splácaného v splátkach po 5000 Sk) mohla na predmetný úver mesačne splácať sumu 4.042 Sk. Výrok o trovách konania súd oprel o ustanovenie § 142 ods. 2 OSP.

Proti tomuto rozsudku v časti lehoty plnenia v splátkach a vo výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal rozsudok v tejto časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že splátky po 10 eur mesačne sú celkom zjavne neprimerané najmä vzhľadom na výšku dlžnej sumy ako aj neúmerne dlhý časový horizont jej uspokojenia a aj vzhľadom na skutočnosť, že povolenie splátok i výška splátok nebola dostatočne odôvodnená. Ide o nesprávne rozhodnutie a súd tým neprimerane žalovanú zvýhodnil. Takýmito splátkami by ho žalovaná nebola schopná uspokojiť ani v rozsahu narastajúceho úroku z omeškania, čím by sa dlh nezmenšoval a dokonca by narastal. Súd bez relevantného zdôvodnenia povolil žalovanej úhradu v splátkach, v dôsledku čoho bude môcť uhrádzať dlh len bez príslušenstva viac ako 25 rokov. Žalobca v odvolaní namietal aj výrok o trovách konania, keď súd použil zásadu pomeru úspechu vo veci podľa § 142 ods. 2 OSP. Hranice sudcovskej úvahy sú pritom dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, pričom nepriznanie alebo priznanie len z časti úspešnému účastníkovi sa pripúšťa ako výnimka zo všeobecného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania. Keďže si žalovaná vedome neplnila svoje záväzky voči žalobcovi, tento bol nútený uplatňovať si svoj nárok na súde s využitím práva nechať sa zastupovať zvoleným advokátom.

Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a po prejednaní veci dospel k záveru, že je daný dôvod na zmenu napadnutého rozsudku ohľadom lehoty plnenia podľa § 220 OSP, pričom výrok o trovách konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Rozsudok v ostatnej časti vo veci samej nikto odvolaním nenapadol, preto v tej časti nadobudol právoplatnosť. Rozhodnutie odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa plnenia v splátkach má povahu uznesenia, keďže ide o rozhodnutie vyplývajúce z procesnoprávneho predpisu. Preto aj keď odvolací súd rozhodoval o odvolaní proti rozsudku prvostupňového súdu, rozhodol o odvolaní proti výroku o lehote plnenia a o trovách konania uznesením (§ 167 OSP).

Predmetom konania vo veci samej bolo zaplatenie zmluvného dlhu v sume 5.901,88 eura s príslušenstvom. Po tom, čo žalovaná vzniesla námietku premlčania voči uplatnenej pohľadávke, žalobca podaním zo dňa 04.05.2015 vzal návrh čiastočne späť čo do sumy 2.010,95 eura a zotrval na sume 3.890,93 eura s príslušenstvom. Súd prvého stupňa tento postup žalobcu považoval za zmenu žaloby a túto zmenu na pojednávaní dňa 21.07.2015 pripustil. Išlo o postup podľa § 95 ods. 1 OSP, podľa ktorého navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania; zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk, pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene. Tento procesný postup však odvolací súd zhodnotil ako nesprávny, pretože o čiastočnom späťvzati návrhu bolo potrebné v súlade s ustanovením § 96 ods. 1 tretej vety OSP rozhodnúť uznesením o čiastočnom zastavení konania, a nie o zmene žaloby, navyše bez toho, aby uznesenie o pripustení bolo písomne vypracované a žalobcovi (nepřítomnému na pojednávaní) doručené. Súd právoplatným výrokom rozsudku žalobe žalobcu vyhovel len sčasti a žalovaná bola z pôvodne požadovanej istiny 5.901,88 eura zaviazaná na zaplatenie sumy 3.070,70 eura s príslušenstvom v mesačných splátkach po 10 eur počnúc 40. dňom od právoplatnosti rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok.

Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní vychádzal z ustanovenia § 160 ods. 1 OSP, podľa ktorého ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Zákon v citovanom ustanovení stanovuje lehotu na plnenie uloženú súdnym rozhodnutím v rozsahu 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Či je určená lehota plnenia v súlade s Občianskym súdnym poriadkom a či je v konkrétnom prípade daný dôvod na splátky, je vo všeobecnosti potrebné posudzovať z oboch strán, t. j. zo strany nielen dlžníka, ale aj veriteľa. Pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti podľa citovaného

zákonného ustanovenia alebo pri učení, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach, je nutné vychádzať nielen z konkrétnych okolností prípadu a osobných a majetkových pomerov účastníkov, ale aj z postavenia účastníkov konania, pričom treba posúdiť, či prípadné zaplatenie dlžnej sumy v splátkach v určitej výške s ohľadom na výšku dlhovanej sumy, dĺžku omeškania dlžníka s platením a dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlhovanej sumy, nepredstavuje neúmerne zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa.

Odvolačný súd po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolaniu možno vyhovieť čiastočne zmenou napadnutého výroku týkajúceho sa lehoty plnenia, pričom napadnutý rozsudok v časti lehoty plnenia zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 3.070,70 eura ako aj úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 3 070,70 eura za čas od 13.06.2013 do zaplatenia v splátkach počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia po 100 eur mesačne, splatných vždy do 28. dňa v kalendárnom mesiaci s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia v súlade s ustanovením § 161 ods. 1 druhej vety OSP. Takto stanovené splátky sú primerané osobným a majetkovým pomerom žalovanej, opísaným v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, a zároveň s prihliadnutím na výšku dlhu povolené splátky vo výške 100 eur mesačne nebudú predstavovať neúmerne zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa.

Čo sa týka napadnutého výroku o trovách konania, odvolačný súd urobil záver, že tento výrok zodpovedá ustanoveniu § 142 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalobca si žalobou uplatnil sumu 5.901,88 eura s príslušenstvom, z ktorej mu bola následne priznaná len suma 3.070,70 eura s príslušenstvom a vo zvyšku bola žaloba zamietnutá. Je nesporné, že žalobca bol v pomere k žalovanej sume úspešný len čiastočne, preto súd prvého stupňa nerozhodol nesprávne, keď v súlade s uvedeným zákonným ustanovením vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Námietky žalobcu v tomto smere odvolačný súd posúdil ako neopodstatnené.

O trovách odvolacieho konania odvolačný súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 OSP tak, že žiadny z účastníkov nemá na ich náhradu, pričom vychádzal z výsledku odvolacieho konania, v ktorom žalobca bol úspešný len čiastočne, keďže odvolačný súd rovnako ako súd prvého stupňa povolil žalovanej splatiť dlh v splátkach, ktorých výšku zvýšil zo sumy 10 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne, a napadnutý výrok o trovách prvostupňového konania ako vecne správny potvrdil (žalobca žiadal rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie). S ohľadom na takýto výsledok odvolacieho konania nebol daný dôvod na priznanie trov odvolacieho konania žalobcu.

Súd prvého stupňa uznesením č. k. 6C/130/2014-91 zo dňa 15.10.2015 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdny poplatok za odvolanie v sume 354 eur s odkazom na položku č. 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Zároveň žalobcu poučil, že ak poplatok v určenej lehote nezplatí, súd ho bude vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnuté uznesenie ako nezákonné zrušiť. Uviedol, že on podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa len v časti povolenia splátok a trov konania. V odvolaní poukázal na ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého mu poplatková povinnosť s ohľadom na predmet odvolacieho konania nevznikla, a zákon o súdnych poplatkoch v takomto prípade mu povinnosť zaplatenia súdneho poplatku neukladá.

Krajský súd v Nitre ako odvolačný súd aj o tomto odvolaní rozhodol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené. Odvolačný súd pri rozhodovaní vychádzal najmä z nižšie citovaných zákonných ustanovení.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu <asi://module='R.'&link='XX/XXXX Zb.'&ucin-k-dni='XX.XX.XXXX'> tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Podľa položky 1 písm. a) sadzobníka, ktorý je prílohou zákona o súdnych poplatkoch, z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba, je súdny poplatok z ceny (z úhrady) predmetu konania 6 %, najmenej 16,50 eura, najviac 16 596,50 eura, alebo z hodnoty predmetu sporu v obchodných veciach najviac 33 193,50 eura.

V tomto prípade je zrejmé, že žalobca odvolaním zo dňa 09.09.2015 nenapadol rozsudok vo veci samej, ale len v časti lehoty na plnenie a trov konania. Rozhodovanie o lehote plnenia a o trovách konania upravuje procesný predpis, ktorým je Občiansky súdny poriadok; nejde teda o rozhodnutie meritórne, ktoré by malo oporu v hmotnoprávnom predpise. Ak by bola predmetom odvolacieho konania vec sama, t. j. u žalobcu výrok o zamietnutí zvyšku žaloby, potom by sa na neho vzťahovala poplatková povinnosť v súlade s ustanovením § 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch v rozsahu stanovenom položkou 1 písm. a) sadzobníka. Keďže predmetom odvolacieho konania nebolo meritum veci, na žalobcu sa poplatková povinnosť jednoznačne nevzťahovala. Ak teda súd prvého stupňa žalobcovi uložil poplatkovú povinnosť, ktorá nemá oporu v zákone o súdnych poplatkoch, rozhodol vecne nesprávne, a ako také ho odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. i) OSP zrušil.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.